

N°. 657.

*De Coöperatieve Vereeniging tot het drijven eener stoomzuivel-
fabriek „Hoptille” te Hijlaard.*

Voor mij mr. Tjomme Ynte Kingma Boltjes, notaris in het eerste arrondissement der provincie Friesland, ter standplaats Jorwerd, compareerden in tegenwoordigheid der na te noemen twee getuigen, de heeren:

1. Willem Kooistra te **Hijlaard**; 2. Sipke de Jong aldaar; 3. Jan Sikma te Huins; 4. Ruurd Arjens de Boer aldaar, voor zich en als gemachtigde van: a. Ritske Hellinga, Ale Koopmans en Tiede Swart, veehouders allen te **Hijlaard**; b. Auke Aukes Frankena, veehouder te Huins; 5. Tiete Ymes de Boer onder Huins; 6. Jan Hannema aldaar; 7. Heerke Pieters Wiersma onder **Hijlaard**; 8. Auke Hettes Wassenaar aldaar; 9. Homme Weijer aldaar; 10. Biense de Haan aldaar; 11. Eelke Kooistra aldaar; 12. Homme Kalma aldaar; 13. Eeltje Flapper, kastelein en veehouder aldaar; 14. Johannes Raukes Faber aldaar; 15. Hessel Aukes Wassenaar aldaar; 16. Dirk Rutgers Fopma aldaar; 17. Luitzen Feenstra aldaar; 18. Jan Rodenhuis onder Huins; 19. Jan de Boer, van landbouwersbedrijf onder Huins, als gemachtigde van Ytje Wybes Bouma, weduwe Geert Obbes de Jong, veehoudster te Huins; 20. Eling Wiegers Visser onder **Hijlaard**; 21. Gerrit Rinzes Miedema aldaar; 22. Sybe Kundersma onder Jorwerd; 23. Evert Heeg aldaar; 24. Sjouke Kuipers onder Huins; 25. Egbert Hoekstra aldaar; 26. Klaas Klazes Feitsma junior, van landbouwersbedrijf te Huins, als gemachtigde van Klaas Klazes Feitsma senior, veehouder aldaar; 27. Rients Scheltes Gratama onder Huins; 28. Enneus Piers Rijpma, veehouder onder Lions; 29. Sijtze Jan Philippus Wassenaar aldaar; allen veehouders.

Voorschreven lastgevingen blijken uit twee onderhandsche akten van volmacht, welke volmachten, na vooraf respectievelijk

door de lasthebbers in tegenwoordigheid van mij notaris en getuigen voor echt erkend en ten blijke daarvan door allen te zijn geteekend, nog ongeregistreerd aan deze minute zijn vastgehecht.

De comparanten voor zich en in qualiteit verklaarden bij deze akte te willen oprichten na te melden coöperatieve vereeniging en daartoe de navolgende statuten te willen vaststellen:

STATUTEN van de Coöperatieve Vereeniging tot het drijven eener stoomzuivelfabriek „Hoptille” te Hijlaard.

Art. 1. De vereeniging is coöperatief en draagt den naam van de Coöperatieve Vereeniging tot het drijven eener Stoomzuivelfabriek „Hoptille” te Hijlaard.

Haar zetel is gevestigd te Hoptille onder Hijlaard, gemeente Baarderadeel, ten behoeve van veehouders uit Hijlaard en omliggende plaatsen.

Het domicilie der vereeniging en van al hare ook elders wonende leden is te Hoptille onder Hijlaard, ten kantore der vereeniging.

Art. 2. Zij heeft ten doel en haar werkkring bestaat in het oprichten eener stoomzuivelfabriek, het daarin voor gemeenschappelijke rekening verwerken van melk, afkomstig van de gezonde koeien der leden en den verkoop:

ten eerste: der door bedoelde verwerking te verkrijgen producten;

ten tweede: indien dit door het bestuur nuttig of noodig wordt geacht, van melk.

Art. 3. Ter bereiking van haar doel sticht de vereeniging eene stoomzuivelfabriek op door haar aan te koopen terrein onder Hijlaard en verbinden de leden zich om aan deze fabriek ter verwerking te leveren alle melk van het rundvee hunner boerderij, met uitzondering:

a. van de voor eigen en huishoudelijk gebruik benoodigde hoeveelheid, met toestemming van het bestuur;

b. van hetgeen, met toestemming van het bestuur, ten behoeve der burgerij, bij de kleine maat wordt verkocht, en

c. van die welke niet geschikt is ter bereiding van goede zuivelproducten.

Art. 4. Van de verkregen producten verkoopt de vereeniging de boter en kaas. De verdere producten, zoomede de zuivere opbrengst der boter, kaas en melk, worden ieder dienstjaar onder de leden verdeeld, naar verhouding van de door elk lid in dat jaar geleverde melk.

Onder zuivere opbrengst wordt verstaan: de zuivere verkoopprijs, na aftrek van het benoodigde geld tot dekking der uitgaven van de vereeniging.

Art. 5. Aan de leden wordt wekelijks, als melkgeld, uitbetaald de prijs van de door hen, in de laatstvoorgaande week, geleverde melk. De uitbetaling geschiedt telken Zaterdag op door het bestuur te bepalen uur ten kantore der vereeniging.

De prijs der melk wordt door het bestuur vastgesteld volgens den grondslag bij huishoudelijk reglement te bepalen, doch in ieder geval zóó te bepalen, dat er elke maand nog eene buitengewone uitkeering aan de leden kan geschieden.

Het verschil in vetgehalte van de door ieder lid geleverde melk kan in aanmerking worden genomen.

In hetzelfde dienstjaar mogen geen verschillende grondslagen worden toegepast.

Art. 6. De melk wordt door de leden aan het fabrieksgebouw afgeleverd.

Volgens op te maken tarief kan, wegens het melktransport, aan de leden eene afstandsvergoeding worden betaald. Die vergoeding mag voor geen der leden meer bedragen dan tien cent per honderd liter of kilogram geleverde melk.

Art. 7. Geen lid mag melk van derden op zijnen naam ter verwerking leveren,

Art. 8. De vereeniging, aanvangende met de openbaarmaking der statuten in de *Staatscourant*, zal eindigen 12 Mei 1928, behoudens verlenging na het verloop van dien tijd.

Art. 9. Het dienstjaar vangt aan en eindigt op 12 Mei des middags.

Art. 10. Het stichtingskapitaal, benoodigd voor de oprichting der vereeniging, den aankoop van het vereischte terrein, de stichting der fabriek en verdere gebouwen en het aanschaffen der machines, werktuigen en gereedschappen, eventueele uitbreiding of aanvulling van een en ander daaronder begrepen, zal worden geleend, desgevorderd onder hypothecair verband van de fabrieksgebouwen en hetgeen daartoe door bestemming behoort.

Alle leden zijn voor deze leening hoofdelijk aansprakelijk.

De leeningen zullen in termijnen, jaarlijks vast te stellen, worden afgelost.

Het eerste dienstjaar zal geen aflossing plaats hebben.

Art. 11. Er wordt een reservefonds gevormd, waarvoor in de rekening van elk boekjaar een bedrag van minstens f 300 als vaste post van uitgaaf zal worden aangebracht, totdat dit fonds een bedrag heeft bereikt van ten minste f 2500, buiten de krachtens art. 22 en 24 ten voordeele van dit fonds komende aandeelen in het vermogen der vereeniging.

Bovendien worden voortdurend ten voordeele van gemeld fonds gebracht: de intreegelden van later toetredende leden, de door uittreding vrijvallende renten, de door de leden verbeurde rechten en vorderingen, de beloopte boeten en dergelijke, zoomede de door belegging van het fonds verkregen revenuen.

Uit het reservefonds worden gekweten de vergoedingen, bedoeld bij art. 24 en alle kosten van buitengewoon onderhoud en vernieuwing der eigendommen van de vereeniging.

Ingeval het fonds daardoor beneden f 2500 daalt, wordt overeenkomstig het eerste lid van dit artikel dadelijk weder tot aanvulling overgegaan.

De reservegelden moeten, gedurende het bestaan der vereeniging, rentegevend worden belegd, doch mogen ten dienste van het bedrijfskapitaal worden gebruikt, tegen rentevergoeding gerekend naar 4 ten honderd per jaar.

Art. 12. Uit de kas der vereeniging worden gekweten en op de jaarrekening in uitgaaf geboekt:

a. de termijnen van aflossing der bij art. 10 bedoelde geldleeningen;

b. de rente dezer geleende voor zoover nog verschuldigde gelden;

c. de renten van het door de leden afgeloste kapitaal, naar 4 ten honderd per jaar;

d. de bijdragen tot het reservefonds;

e. verschuldigde rente van geleend bedrijfskapitaal;

f. het wekelijksche melkgeld;

g. de vergoedingen wegens het melktransport;

h. de belooningen en uitdeelingen aan het dienstdoend personeel;

i. het benoodigde voor gewoon onderhoud van gebouwen, machines, werktuigen en gereedschappen;

j. de kosten voor brandstoffen, ijs en dergelijken;

k. belastingen;

l. assurantiekosten der gebouwen en roerende goederen;

m. de kosten der administratie, en

n. verdere kosten van exploitatie.

Art. 13. Het aandeel der leden in het vermogen der vereeniging wordt bepaald naar evenredigheid van hetgeen daarin, ten gevolge van elks melkleverantie, is bijgedragen.

Art. 14. Onder vermogen der vereeniging worden verstaan: de onroerende goederen, met inbegrip der machines, werktuigen en gereedschappen, benevens het reservefonds, verminderd met het onafgeloste stichtingskapitaal in art. 10 bedoeld.

Art. 15. Behoudens de hoofdelijke aansprakelijkheid, bij art. 10 gemeld, zijn de leden voor de verbintenissen der vereeniging persoonlijk aansprakelijk, naar de mate der melk, door ieder hunner geleverd gedurende het dienstjaar waarin de verbintenis is aangegaan.

Art. 16. Leden der vereeniging zijn de oprichters en zij die later als lid worden aangenomen.

Art. 17. Wie lid der vereeniging wenscht te worden, richt daartoe een schriftelijk verzoek aan het bestuur, dat over de aanneming beslist. De na de oprichting toe te treden leden betalen intreegeld. Dit intreegeld en de verdere bedingen en voorwaarden der toetreding wordt door de ledenvergadering vastgesteld.

Art. 18. Tot leden kunnen alleen worden toegelaten veehouders en veehoudsters, die de bekwaamheid hebben om verbintenissen aan te gaan.

Intredende leden verbinden zich, door hunne inschrijving als lid, om de intreegelden te betalen, die, dadelijk bij hunne intreding, ten bate van het reservefonds, van hen zullen worden gevorderd, en om de gestelde bedingen en voorwaarden hunner toetreding na te leven.

Alle nieuwe leden, ook de voortzetter, opvolgers en plaatsvervangers van leden, nemen terstond mede op zich al die persoonlijke verbintenissen, als waartoe de andere leden gehouden zijn.

De leden die het lidmaatschap van een overleden lid voortzetten, of die een ander zijn opgevolgd, of die in de plaats van een lid zijn getreden, hebben al de rechten en verplichtingen hunner voorgangers, wiens plaats zij vervullen.

Art. 19. Het lidmaatschap is persoonlijk en verbindend voor ieder ingegaan vol dienstjaar, tenzij door overlijden of andere buitengewone omstandigheden het bestuur, of zoo noodig de algemeene ledenvergadering, anders mocht beslissen.

De weduwe of erfgenamen van een overleden lid of zij allen te zamen, diens bedrijf geheel of ten deele voortzettende, zijn verplicht ook het lidmaatschap voort te zetten, behoudens na te melden uitzonderingen.

Andere rechtverkrijgenden of opvolgers van een overleden lid, of een of meer hunner, kunnen in zijne plaats treden, mits zij binnen twee maanden na den sterfdag schriftelijk aan het bestuur een desbetreffend verzoek richten en er, volgens hierna te maken bepalingen, geen beletselen bestaan voor het lidmaatschap.

Onder goedkeuring van het bestuur kan het lidmaatschap van een lid, met al diens verkregen rechten en verplichtingen, zonder betaling van intreegeld, worden overgedragen aan een ander onder het ressort der fabriek gevestigd veehouder of veehoudster, die dan geacht wordt in de plaats van zodanig lid te zijn getreden.

Bij voortzetting van het lidmaatschap of in-de-plaats-treding worden de voortzetters of in-de-plaats-treders te zamen voor één lid geteld.

Wie eens van het lidmaatschap ontzet is, kan niet het lidmaatschap voortzetten of niet treden in de plaats van het overleden lid.

Wie eens vrijwillig, zonder geldige redenen, uit de vereeniging getreden is, kan niet het lidmaatschap voortzetten of niet treden in de plaats van het overleden lid, dan met goedvinden der meerderheid van stemmen in eene ledenvergadering.

Overigens wordt op het verzoek tot in-de-plaats-treding binnen 14 dagen na de indiening door het bestuur en commissarissen beslist.

Art. 20. Van de ingevolge art. 17 en 19 door het bestuur genomen beslissingen, hebben de in het ongelijk gestelden recht van hooger beroep op de ledenvergadering.

Art. 21. Hij die uit de vereeniging wenscht te treden, geeft daarvan minstens ééne maand vóór het einde van het dienstjaar schriftelijk kennis aan het bestuur, met opgaaf zijner motieven.

Art. 22. Uittreding uit de vereeniging geschiedt òf vrijwillig zonder geldige redenen, òf op verzoek wegens geldige redenen, òf gedwongen door ontzetting van het lidmaatschap.

A. Vrijwillige uittreding zonder geldige redenen heeft plaats dadelijk na het eindigen van het loopende boekjaar, indien het betrokken lid daartoe schriftelijk zijn verlangen heeft medegedeeld aan het bestuur.

Vrijwillig zonder geldige redenen uittredenden verbeuren, behoudens verrekening van boeten en aandeel in het verlies-saldo over het loopend boekjaar ten voordeele der vereeniging:

- a. het intreegeld;
- b. alle andere aanspraken op uitkeering, restitutie en mede-eigendom.

c. een door de algemeene ledenvergadering te bepalen boete van hoogstens f 25 voor iedere koe (het getal koeien berekend naar het gemiddeld getal koeien per jaar sedert de toetreding).

Zij moeten vóór de uittreding betalen hunne boeten en aandeel in het verliessaldo over het loopende boekjaar, ten kantore der vereeniging.

Bij uittreding nog niet betaald hebbende, zijn zij door het enkel verloop van den bepaalden termijn in gebreke gesteld en dadelijk de wettelijke interesten verschuldigd.

B. Over het eindigen van het lidmaatschap door overlijden en uittreding op verzoek wegens geldige redenen, handelen volgende artikelen.

C. Overtreding der statuten of van het huishoudelijk reglement en oneerlijke handelingen kunnen ontzetting van het lidmaatschap ten gevolge hebben. Ontzetting van het lidmaatschap heeft plaats op een met redenen omkleed voorstel van het bestuur of van ten minste een-vijfde der leden, door de algemeene ledenvergadering.

Op van het lidmaatschap ontzette personen zijn toepasselijk alle voor vrijwillig zonder geldige redenen uittredenden geldende bepalingen.

De boete van van het lidmaatschap ontzette personen kan evenwel bepaald worden op hoogstens f 50 voor iedere koe (het getal koeien berekend naar het gemiddeld getal koeien per jaar sedert de toetreding), onverminderd andere boeten en schadeloosstellingen, welke ten laste van zoodanige personen gebracht kunnen worden.

Art. 23. Als geldige redenen voor uittreding op verzoek worden onder andere beschouwd:

a. het geheel opgeven van het bedrijf als veehouder of veehoudster, tenzij het bedrijf wordt overgedragen aan een of meer der kinderen;

b. verandering van woonplaats waardoor de lengte van den rijdweg naar eene andere fabriek van dergelijke vereeniging aanmerkelijk korter is dan de lengte van den rijdweg naar de fabriek dezer vereeniging;

c. verandering van woonplaats ten gevolge waarvan de onmogelijkheid bestaat om de melk versch aan de fabriek te leveren.

De geldigheid der redenen wordt steeds aan de beoordeeling en beslissing der leden onderworpen.

Indien de vergadering van leden de redenen niet geldig verklaart, wordt de verzoeker als vrijwillig uittredende zonder geldige redenen behandeld.

Art. 24. De rechtverkrijgenden van een overleden lid wiens lidmaatschap niet wordt voortgezet of dat niet wordt opgevolgd, zoomede de leden die met geldige redenen uit de vereeniging zijn getreden, ontvangen, behoudens verrekening van boeten en aandeel in het verlies-saldo over het loopende boekjaar, vergoeding wegens hun aandeel in het vermogen der vereeniging.

Zonder nadere verrekening wordt die vergoeding bepaald op het bedrag, dat door elks melkleverantie van de in art. 10 be-

doelde leening is afgelost, verminderd met, indien 2 dienstjaren der vereeniging verlopen zijn, 50 pct., na 3 jaren 51 pct., na 4 jaren 52 pct. en zoo vervolgens voor elk vol dienstjaar 1 pct. meer afgetrokken; alles tenzij de meerderheid der overblijvende leden mocht verkiesen de schattingswaarde van het aandeel uit te keeren, welke laatste bepaling in de eerste 6 dienstjaren echter niet mag worden toegepast.

Deze uit het reservefonds te kwijten vergoeding is eerst verderbaar na verloop van het dienstjaar waarin het lidmaatschap eindigde en nadat het bedrag er van in de eerste gewone ledenvergadering definitief zal zijn bepaald.

Het aandeel van het gewezen lid in het vermogen der vereeniging blijft dan ten voordeele van het reservefonds.

Art. 25. Leden die met geldige redenen vóór de aflossing der schuld, in art. 10 gemeld, uit de vereeniging treden, behouden, zoolang die schuld niet geheel is afgelost, het recht om weder tot de vereeniging toe te treden, zonder verplichting tot betaling van intreegeld, mits zij minstens ééne maand vooraf schriftelijk aan het bestuur kennis geven.

Leden die om geldige redenen gedurende eenig tijdvak verstooken zijn van de gelegenheid tot melklevering, behouden hun verkregen rechten. Ook de geldigheid dezer redenen wordt aan de beoordeeling en beslissing der leden onderworpen.

Art. 26. Van alle genomen besluiten wordt door het bestuur aan de betrokken personen schriftelijk kennis gegeven.

Art. 27. Het bestuur der vereeniging bestaat uit drie leden.

Zij worden gekozen uit en door de leden.

Zij kiezen uit hun midden voor den tijd die ieder gekozone als bestuurder zitting heeft, een voorzitter, een onder-voorzitter en een secretaris-penningmeester.

Zij verdeelen verder hunne werkzaamheden overeenkomstig vast te stellen instructie of reglement.

De voorzitter van het bestuur is tevens voorzitter van de gecombineerde vergaderingen van bestuur en commissarissen en van die der leden.

De werkzaamheden van secretaris en van penningmeester kunnen ook aan iemand buiten het bestuur worden opgedragen.

Telken jare, op den dag na de gewone verkiezing, treedt één der bestuurders af, volgens op te maken rooster.

Uit de leden wordt jaarlijks minstens één plaatsvervangend bestuurslid aangewezen, die bij ontstentenis van een der bestuursleden voor dezen optreedt.

Art. 28. Het toezicht op de handelingen van het bestuur wordt uitgeoefend door de algemeene vergadering, die een uit haar midden te benoemen college van commissarissen daarmede kan belasten. Dit college bestaat uit minstens drie leden, waarvan een als voorzitter fungeert.

Bij het benoemen der commissarissen worden tevens een of meer plaatsvervangende commissarissen uit of buiten de leden aangewezen, die bij ontstentenis of bij afwezigheid van een commissaris voor dezen optreden.

Commissarissen treden af volgens rooster, de plaatsvervangers worden telkens voor een dienstjaar benoemd.

De commissarissen zijn bevoegd te alle tijde de openlegging en overgifte van alle boeken en bescheiden, alsmede de vertoonning of overgifte der gelden te vorderen. Bij gebleken onregelmatigheden zijn zij verplicht de noodige maatregelen te nemen in het belang der vereeniging.

Art. 29. Overeenkomstig het voorschrift der wet, blijft de aan het bestuur en aan de commissarissen opgedragen last te allen tijde herroepelijk.

Art. 30. Aftredende bestuurders, commissarissen en hunne plaatsvervangers zijn terstond herkiesbaar.

Wie ter vervulling van eene buitengewone vacature wordt gekozen, treedt af op het tijdstip waarop zijn voorganger periodiek had moeten aftreden.

Art. 31. Het bestuur vertegenwoordigt de vereeniging in en buiten rechten, en is bevoegd tot alle handelingen die tot het doel en den werkring der vereeniging behooren en niet aan de leden of commissarissen, geheel of ten deele, zijn voorbehouden.

Het bestuur heeft het recht om ten name der vereeniging de gelden in art. 10 bedoeld te leenen, het terrein nabij **Hoptille** onder **Hijlaard** aan te koopen, de stichting en al hetgeen er aan verbonden is uit te voeren, alle noodig geacht wordende machines, werktuigen, gereedschappen en zoo voort, aan te schaffen en de onroerende goederen en de daartoe volgens bestemming behoorende goederen dan reeds gesticht of nog te stichten tot meerdere zekerheid der genoemde leening hypothe-cair te verbinden.

Voor het opnemen van gelden, het aankopen, vervreemden en bezwaren der onroerende goederen, het doen uitvoeren van werken van buitengewoon onderhoud, het aangaan van dadingen en het voeren van of berusten in rechtsgedingen is de machtiging der leden noodig, tenzij bij het huishoudelijk reglement deswege aan het bestuur last en vrijheid wordt toegekend.

Art. 32. Om de vereeniging aan derden te verbinden, wordt de handteekening van alle bestuurders gevorderd, behalve in zaken van gewoon dagelijksch beheer, tenzij het bestuur besluit ook deze uitzondering op te heffen.

Art. 33. De bestuurders en de commissarissen genieten geen bezoldiging, doch ontvangen restitutie van de door hen in het belang der vereeniging gedane voorschotten, noodzakelijke verteringen en reiskosten.

Art. 34. Het dagelijksch beheer zal worden gevoerd door een speciaal daarvoor aan te wijzen persoon, die tevens met de boekhouding zal zijn belast en aan wien ook de werkzaamheden van secretaris en van penningmeester kunnen worden opgedragen.

Hij is ondergeschikt aan het bestuur dat zijne instructie vaststelt en wordt door de leden tegen een bepaald salaris, tot wederopzeggens toe, benoemd. Tusschen hem, de bestuursleden en de commissarissen mag geen bloed- of aanverwantschap tot den derden graad ingesloten bestaan.

Deze functie kan tijdelijk door een der bestuursleden worden waargenomen.

Art. 35. De boekhouding geschiedt op de wijze door het bestuur te bepalen, zoo doenlijk in overeenstemming met het voorschrift van het Wetboek van Koophandel.

Van het reservefonds en van het stichtingskapitaal wordt afzonderlijk boek gehouden.

Art. 36. Bij het einde van ieder dienstjaar worden de boeken der vereeniging afgesloten en zal door het bestuur de volledige rekening en verantwoording over het afgelopen jaar worden opgemaakt met de volgende bijlagen:

1°. een staat van de dan aanwezige producten, brandstoffen en dergelijke, met vermelding van hunne waarden, het kasgeld en de vorderingen en schulden ter zake de exploitatie;

2°. een overzicht van het vermogen der vereeniging en ieders evenredig aandeel daarin;

3°. de eindafrekening met de leden en gewezen leden van het afgelopen jaar, ter vereffening van het batig of nadeelig slot der jaarrekening.

De rekening en verantwoording met de bijlagen worden daarna door het college van commissarissen onderzocht en vervolgens met de noodige bescheiden, gedurende minstens eene week, ten kantore der vereeniging voor de leden ter inzage gelegd, nadat daarvan aan ieder lid schriftelijk kennis is gegeven.

Art. 37. Jaarlijks in de eerste week van Mei en in de eerste helft van Juli, voor het eerst in 1900, worden de gewone jaarlijksche algemeene vergaderingen van leden gehouden te **Hoptille** onder **Hijlaard**.

In de Mei-vergadering wordt voorzien in de vacaturen van bestuur en commissarissen.

In de Juli-vergadering wordt de balans en rekening en verantwoording met de noodige bescheiden en het verslag van het college van commissarissen ter tafel gebracht, de rekening aan de goedkeuring der leden onderworpen en zoodanige voorstellen behandeld als aan de orde worden gesteld.

De goedkeuring en vaststelling der rekening en verantwoording met de bijlagen door de vergadering strekt voor het bestuur tot finale kwijting en ontheffing wegens zijn beheer.

Art. 38. Buitengewone algemeene vergaderingen van leden worden door het bestuur altijd te **Hoptille** onder **Hijlaard** bijeengeroepen, zoo dikwijls het dit noodig acht of op schriftelijk verzoek van het college van commissarissen of van minstens een-vijfde der leden.

Bij dergelijk verzoek kan tevens opgaaf worden gedaan van de onderwerpen, die men ter behandeling op de convocatiebiljetten wenscht vermeld te zien.

Indien door het bestuur aan bedoeld verzoek binnen tien dagen geen gevolg wordt gegeven, kunnen zij, die de algemeene vergadering gevraagd hebben, zelf tot bijeenroeping overgaan.

Art. 39. Alle vergaderingen van leden worden uitgeschreven bij biljetten waarop de punten van behandeling zijn vermeld en die minstens vijf dagen te voren aan de leden worden verzonden.

In spoedeischede gevallen, door het bestuur te beoordeelen en op te geven, kan de oproepingstermijn tot minstens één dag worden ingekort.

Art. 40. De leden hebben stemrecht: van 1 tot en met 10 koeien op 1 stem; van 11 tot en met 20 koeien op 2 stemmen; van 24 tot en met 30 koeien op 3 stemmen, en van 31 koeien en daarboven op 4 stemmen.

Stemming over zaken geschiedt mondeling, over personen bij ongeteekende briefjes.

Alle besluiten over zaken worden met gewone meerderheid van stemmen genomen, voor zoover bij de statuten niet het tegendeel is bepaald.

Staken de stemmen over eenig voorstel, dan wordt het geacht te zijn verworpen.

Benoemingen geschieden bij volstrekte meerderheid van stemmen.

Is deze meerderheid bij de eerste stemming niet verkregen, dan volgt eene tweede vrije stemming.

Geeft ook deze geen vereischte meerderheid dan wordt eene herstemming gehouden tusschen het dubbeltal, dat bij de tweede vrije stemming de meeste stemmen op zich vereenigde, of, voor het geval meer personen de meeste, doch evenveel stemmen verkregen hebben, tusschen hen allen en is hij die dan de meeste stemmen erlangt, de benoemde.

Bij staking van stemmen beslist het lot.

Blanco briefjes en van onwaarde verklaarde stemmen, worden niet medegeteld.

Art. 41. Ieder lid kan zich op de vergadering door een medelid (geen bestuurder zijnde) doen vertegenwoordigen bij schriftelijke volmacht.

Inwonende meerderjarige zoons kunnen hunne ouders op gelijke wijze vertegenwoordigen.

Echter mag een en dezelfde persoon slechts als lasthebber van één medelid optreden.

Art. 42. Van het behandelde in de vergaderingen wordt door den secretaris zakelijk aantekening gehouden.

Deze aantekeningen worden in de eerstvolgende vergadering voorgelezen en na goedkeuring door den voorzitter ondertekend.

Art. 43. Tot ontbinding der vereeniging wordt alleen dan overgegaan als minstens twee derde deel van het aantal leden daartoe besluit.

Art. 44. Bij het eindigen der vereeniging wordt het loopend dienstjaar afgesloten en zullen de betrekkelijke bepalingen van artt. 36 en 37 van toepassing zijn.

Het bestuur is alsdan tot vereffening bevoegd en verplicht.

Art. 45. Indien bij de vereffening de goederen der vereeniging ontoereikend mochten zijn om hare verbintenissen te voldoen, moet het tekort door de daarvoor aansprakelijke personen worden gedekt naar verhouding van de door ieder hunner, sinds zijne toetreding, gemiddeld per jaar geleverde melk.

Zij moeten gezamenlijk, voor de betaling van ieders aandeel in den omslag, borg blijven.

Art. 46. Ieder gewezen lid blijft nog tot het einde van het dienstjaar, volgende op dat waarin of waarmede bij heeft opgehouden lid te zijn, aansprakelijk.

Art. 47. Dadelijk na de aflossing der schuld, bij art. 10 bedoeld, worden deze statuten herzien. Het vermogen der vereeniging zal dan door deskundigen worden geschat, terwijl aan ieder lid wegens zijn aandeel een rentegevend bewijs zal worden uitgereikt. De rente en aflossing worden daarbij geregeld.

Art. 48. De vereischte schattingen zullen geschieden desgevorderd door twee, vanwege iedere partij één, te benoemen en te beloonen deskundigen, aan wie, in geval van verschil, door het bestuur een derde wordt toegevoegd om dan met elkander in het hoogste ressort te beslissen.

Art. 49. De schattingswaarde van de fabriek met toebehooren is de waarde die zij als zoodanig voor de vereeniging heeft.

Art. 50. Geen voorstel tot wijziging der statuten wordt in overweging genomen, dan in eene daartoe in het bijzonder opgeroepen vergadering, waarin minstens twee derden van het aantal leden tegenwoordig of vertegenwoordigd zijn. Art. 53 kan echter niet gewijzigd worden.

Tot aanneming [worden] [minstens drie vierden der uitgebrachte stemmen vereischt.

Moet de beslissing wegens onvoldoend aantal tegenwoordige leden worden uitgesteld, dan wordt het voorstel in de eerstvolgende vergadering behandeld, ook al is minder dan twee derde deel van het ledental tegenwoordig.

Art. 51. Door de leden wordt een huishoudelijk reglement vastgesteld, waarbij onder andere zullen worden bepaald: hunne verdere rechten en verplichtingen onderling, de bijzonderheden van het beheer, de wijze van exploitatie der fabriek, de manier van werken en melktransport, tijd en plaats van melklevering en wekelijksche uitbetaling van melkgelden, de bijzondere strafbepalingen op het niet nakomen der verplichtingen der leden, zoomede regelen omtrent de vergaderingen van bestuur en commissarissen.

Art. 52. Elk verschil over den inhoud, de beteekenis en de toepassing dezer statuten, van het huishoudelijk reglement en der instructiën en besluiten, wordt beslist door het bestuur, behoudens hooger beroep op de algemeene vergadering der leden, die alsdan in het hoogste ressort beslist.

Ieder lid verbindt zich geene quaestie in deze door den burgerlijken rechter te laten beslissen.

Art. 53. De fabriek moet des Zondagsmorgens om acht uur gesloten zijn en mag voor des namiddags vier uur niet geopend worden.

Ook mogen er des Zondags geen verkoopen geschieden, hoe klein ook, en niets afgeleverd worden en evenmin inkoopen en in ontvangst nemen plaats hebben, dan alleen de melk.

Slotbepalingen.

a. Het tijdvak, loopende van de oprichting der vereeniging af tot 12 Mei 1899, wordt geacht bij het dan volgend volle jaar te behooren en daarmede een en wel het eerste dienstjaar der vereeniging uit te maken.

b. De melklevering door de leden aan de **zuivelfabriek** zal beginnen den dag waarop, naar het oordeel van het bestuur, de fabriek gereed is en in werking wordt gesteld, alles behoudens de speciaal, ten behoeve van enkele leden, door het bestuur te maken uitzondering voor het eerste dienstjaar.

Niettegenstaande de onderteekening dezer statuten heeft ieder lid het recht om met het leveren zijner melk aan deze fabriek niet eerder aan te vangen dan zijne verbintenis bij eene andere fabriek is afgelopen.

Waarvan akte in minute.

Aldus gedaan en verleden te **Hoptille** onder **Hijlaard**, op heden Maandag 2 Januari 1899, in tegenwoordigheid van Kornelis Jaspers Jensma, veehouder onder Huins, en Jan Sijtsma, notarisklerk te Weidum, als getuigen.

En is deze minute door de comparanten en de getuigen, allen aan mij notaris bekend, en door mij notaris onmiddellijk na voorlezing onderteekend.

(Geteekend:) W. Kooistra, S. J. de Jong, J. Sikma, R. A. de Boer Az., T. Y. de Boer, J. S. Hannema, H. P. Wiersma, A. H. Wassenaar, H. J. Weijer, B. J. de Haan, E. W. Kooistra, H. J. Kalma, E. A. Flapper, Johs. R. Faber, H. A. Wassenaar, D. R. Fopma, L. M. Feenstra, Jan P. Rodenhuis, J. Tj. de Boer, E. W. Visser, G. R. Miedema, S. B. Kundersma, E. J. Heeg, Sj. Kuipers, E. J. Hoekstra, K. Feitsma jr., R. Gratama, E. P. Rijpsma, S. J. Wassenaar; K. J. Jensma, J. Sijtsma, T. Y. Kingma Boltjes.

Geregistreerd te Leeuwarden 6 Januari 1899, deel 193, folio 108 verso, vak 7.